

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/346/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pkf.20.871/2024/5. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Kalmár László György (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszát a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Pkf.20.871/2024/5. számú – a Veszprémi Járásbíróság 25.Pk.50.432/2024/10. számú végzését megváltoztató – jogerős és egyben végleges végzésével szemben terjesztette elő, s kérte a támadott bírói döntés alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek a járásbíróság és a törvényszék által megállapított tényállása szerint az indítványozó, mint kérelmező, és a kérelmezett 2010. május 27-én a bíróság által jóváhagyott egyezséget kötöttek, amelyben rendezték a közös gyermekükkel való kapcsolattartást. Egyebek között a felek megállapodtak abban, hogy a gyermek átadásának és visszavételének helye a kérelmezett mindenkori lakóhelye. Ezt követően 2024. március 21. napján peres eljárás indult a felek között szülői felügyelet megváltoztatása iránt a Veszprémi Járásbíróságon 1.P.20.438/2024. szám alatt, mely perben a bíróság 1.P.20.438/2024/18. számú végzésében ideiglenes intézkedéssel akként szabályozta a kérelmező és a gyermek folyamatos kapcsolattartását, hogy feljogosította a kérelmezőt, hogy minden páratlan héten szombaton 10 és 18 óra, valamint vasárnap 10 és 16 óra között az elvitel jogával kapcsolatot tartson. Rögzítette, hogy a kapcsolattartás nem felügyelt kapcsolattartás. Ezt a végzést a Veszprémi Járásbíróság 2024. július 16-án kelt és a felek részére július 18-án, illetve 19-én kézbesített 1.P.20.438/2024/50. számú végzésével ideiglenes intézkedéssel akként változtatta

meg, hogy a kérelmező jogosult a gyermekkel a Balatonfüredi Szociális Alapszolgáltatási Központ Család és Gyermekjóléti Központ hivatalos helyiségében minden páros héten pénteken 13 és 14 óra között kapcsolatot tartani. A kapcsolattartás felügyelt kapcsolattartás.

- [3] A kérelmező a 2024. július 6-án és 7-én elmaradt folyamatos kapcsolattartás végrehajtása iránt terjesztett elő kérelmet. Előadta, hogy kérelem alapját a Veszprémi Járásbíróság 1.P.20.438/2024/18. számú végzése képezi. A kérelmezett a kérelem elutasítását kérte, egyrészt arra hivatkozással, hogy a végrehajtani kért ideiglenes intézkedés hatályát veszítette a bíróság 50. számú újabb ideiglenes intézkedése eredményeképp, másrészt arra hivatkozással, hogy a kapcsolattartás elmaradása nem volt neki felróható.
- [4] Az első fokon eljáró Veszprémi Járásbíróság 25.Pk.50.432/2024/10. számú végzésével az indítványozó kérelme nyomán elrendelte a Veszprémi Járásbíróság 1.P.20.438/2024/18. számú végzésével szabályozott, a kérelmező, valamint a gyermeke között 2024. július 6-án és 7-én elmaradt folyamatos kapcsolattartás végrehajtását; felhívta a kérelmezettet, hogy az elmaradt kapcsolattartás pótlásának a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb 2025. január 7-ig hónapon belül pótolja. A végzés illeték megfizetéséről is szól, valamint felhívást is tartalmaz a kérelmező felé, továbbá figyelmeztetést a kérelmezett számára.
- [5] Az elsőfokú végzés ellen a kérelmező és a kérelmezett is fellebbezett. A másodfokon eljáró Veszprémi Törvényszék 3.Pkf.20.871/2024/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, a kérelmező kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmét elutasította, a további rendelkezéseit mellőzte, egyebekben illeték megfizetéséről rendelkezett. A másodfokú bíróság végzésének [21] pontja szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 105. § (2) bekezdése alapján az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzés előzetesen végrehajtható. A másodfokú bíróság az iratok alapján a 105. § (1) bekezdése alapján a bíróság az ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott végzését maga is megváltoztatja. A Pp. 105. § (3) bekezdése szerint a végzés mindaddig hatályban marad, amíg a bíróság a felek bármelyikének kérelmére hozott végzésével hatályon kívül nem helyezi. E szabályok egybevetéséből az következik, hogy az előzetes végrehajthatóság, mint az ideiglenes intézkedéshez fűződő joghatás elenyészik akkor, ha a bíróság az elvitel jogához fűződő kapcsolattartás helyett felügyelt kapcsolattartást rendel el egy másik időpontban. A kapcsolattartásnak nem csupán az időpontja, hanem a módja, a helye és az időtartama is megváltozott. Ezért helytállóan hivatkozott a kérelmezett arra, hogy a végrehajthatóság megszüntetésével, az annak kikényszerítésére irányuló, a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelem nem lehet alapos, egy hatályát veszített határozatból jogok és kötelezettségek sem fakadhatnak. Bár a kérelemben írt időpontban, 2024. július 6-án és 7-én a 18. sorszámú ideiglenes intézkedés még hatályban volt, a döntéshozatal idejére már hatályát veszítette. Az

ilyen határozat nem értelmezhető a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bpnp.) 22/A. § (1) bekezdés második mondatában megjelölt kapcsolattartásra vonatkozó, létező határozatként. Emiatt az elsőfokú bíróságnak a végrehajtást elrendelő döntése a Bpnp. 22/§ A. § (1) bekezdését sértette, amiért azt meg kellett változtatni és a kérelmet el kellett utasítani. Ez értelemszerűen maga után vonta az elmaradt kapcsolattartás pótlására, a kérelmező felhívására, a kérelmezett figyelmeztetésére vonatkozó rendelkezésket. Végrehajtható határozat hiányában a kérelmezett magatartása nem volt vizsgálható, és az sem volt megállapítható, hogy megszegte a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat.

- [6] Az indítványozó – utóbb kiegészített – indítványa szerint – amelyet az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírált el – a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenes. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, XV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az indítványozó szerint továbbá a támadott bírói döntés az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 8. cikk (1) bekezdésével, illetve 13. cikkével is szembefordul. Az indítványozó álláspontja szerint a jogerős döntés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, mert szerinte a bíróság önkényesen, indoklás és jogszabályhely meghivatkozása nélkül alkalmazta a jogot, az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, továbbá sérelmezte az eljárás indokolatlan elhúzódását, illetve a döntés visszaható hatályú, utólagos jogfosztását eredményezi, a visszaható hatályú alkalmazás tilalmába ütközik. Állította, hogy az eljárás összességében vizsgálva méltánytalan, súlyosan igazságtalan, és nem tisztességes. Az indítványozó állítása szerint a jogerős végzés sérti továbbá az apa-gyermek kapcsolattartásának sérelme okán a családi élethez való jogát. Utalt az Alkotmánybíróság IV/3753/2024. szám alatt nyilvántartásba vett indítványára, és – a panasz szerint – összesen öt újabb kérelmére is. Panaszában írja, hogy „mivel nem egyedi esetről, hanem sorozatról van szó, amiben várható még közel egytucat, lényegében azonos alapokon nyugvó alkotmányjogi panasz és éppen az által válik alapjogi szintűvé a sérelmem, hogy nem egyszeri esetről van szó.” Az indítványozó végezetül arról is ír, hogy szerinte „analóg esetben hozott, az elsőfokú határozattal egyező, a másodfokú határozattal azonban ellentétes határozat ismeretében sérül a XV. cikk (1) bekezdésének első fordulata is, miszerint a törvény előtt minden ember egyenlő; ez viszont a joggyakorlat egységesítését mindenképpen szükségessé teszi” a beadványa utolsó részében kifejtettek szerint.

- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról döntené jogosult tanács

mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.

- [8] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett jogerős végzéssel zárult ügyben kérelmező volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [9] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős végzést támadta.
- [10] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állította az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján. Ennek kapcsán jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Az Alkotmánybíróság ekként a bírói döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4], 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú

vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe". „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}

- [12] A vizsgált ügyben eljáró másodfokú bíróság indokolásában bemutatta döntése indokát (Indokolás [19]-[27]. A másodfokú bíróság a támadott jogerős végzésében {Indokolás [21] pont második bekezdése} rámutatott arra, hogy bár a kapcsolattartási rendre vonatkozóan a kérelemben írt időpontban, 2024. július 6-án és 7-én a Veszprémi Járásbíróság 1.P.20.438/2024/18. számú végzése még hatályban volt, az a döntéshozatal idejére már hatályát veszítette. A Veszprémi Járásbíróság 2024. július 16-án kelt 1.P.20.438/2024/50. számú végzésével ugyanis felügyelt kapcsolattartást rendelt el. A másodfokú bíróság arra is rámutatott, hogy a kapcsolattartás végrehajtásának feltételeit a bíróság a kérelem előterjesztésétől kezdve az arról döntő határozatának meghozataláig köteles vizsgálni. Ha ebben az időszakban a kérelem alapjául szolgáló, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat (adott esetben az ideiglenes intézkedés) a törvény erejénél fogva hatályát veszti, megszűnik a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelem elrendelésének a Bpnp. 22/A. § (1) bekezdésében meghatározott feltétele. A másodfokú bíróság szerint téves következtetésre jutott az elsőfokú bíróság akkor, amikor a kérelmezett bejelentését úgy értékelte, hogy a végrehajtás elrendelési kérelem tárgyában hozott döntésnél csak azt kell vizsgálni, hogy a kérelem benyújtásának időpontjában annak feltételei fennálltak-e. Az ellenkező álláspont elfogadása olyan eredményre vezetne, hogy a megszűnt joghatás ellenére kerülne sor a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésére, ez pedig nem egyeztethető össze a jogintézmény céljával. {Indokolás [24]-[25] pont} A törvényszék végzése a kérelmező és a kérelmezett beadványaiban előadottakat értékelése látókörébe vonta, a végzés indokolása tartalmazza, hogy milyen tényállás alapján, milyen jogszabályokat kell alkalmazni az adott esetben. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó a jogerős végzést, illetve a jogerős végzés fentiekben hivatkozott érvelését vélte olyannak, mint ami a családi élethez való jogát sérti, illetve ami szerinte több szempontból is a tisztességes eljáráshoz való jogát sértő jogalkalmazásnak minősül. Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panasz beadványában előadott érveit illetően mindazonáltal az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, illetve a támadott bírói döntések) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Szakjogi, tényállási, törvényértelmezési kérdés az, hogy a Veszprémi Járásbíróság 1.P.20.438/2024/18. számú végzésével szabályozott kapcsolattartás végrehajtása elrendelésének feltételei az első- és másodfokú végzés meghozatalakor fennálltak-e.
- [13] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az eljárás indokolatlan elhúzódása miatt is a tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta a támadott jogerős

végzést. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán rámutat arra, hogy a Bpnp. 22/C. § (1) bekezdése értelmében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának elrendelése tárgyában előterjesztett kérelmek elbírálása során a bíróság soron kívül jár el. Az Alkotmánybíróság mindazonáltal kiemeli, hogy az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog esetleges sérelme az Alkotmánybíróság eljárásában nem orvosolható, ugyanis az Alkotmánybíróság hatásköre kizárólag a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és az ezzel szükségszerűen együttjáró megsemmisítésére terjedhet ki, mely jogkövetkezmény nem enyhíti, illetőleg nem orvosolja a bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket {lásd például: 3161/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [43]; 3270/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [26]}, hanem ellenkezőleg, a támadott bírói döntés megsemmisítése csak az eljárás további elhúzódásához vezetne. Annak megítélése, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy egyébként észszerű időn belül került-e eldöntésre, az ügy egyedi körülményeire, valamint az eljárás soron kívüliségére tekintettel az adott pert jellemző törvényességi szakkérdés, melynek megítélése nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe {lásd például: 3035/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [14]; 3270/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [26]}, hanem önálló bírósági eljárás tárgya lehet. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárás elhúzódásából fakadó esetleges igényét (annak megalapozottsága esetén) külön bírósági eljárásban érvényesítheti.

- [14] Mindezt figyelembe véve nem állapítható meg, hogy a jelen esetben a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásban hozott, támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdése merült volna fel. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem volt megállapítható, hogy a támadott bírói döntéssel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak. Hasonlóképpen: nincs kellő következtetési alap a panaszban foglaltak alapján annak megállapítására sem, hogy az Abtv. 29. §-a szerinti kérdést vet fel a törvény előtti egyenlőséggel vagy a joggyakorlat egységével kapcsolatban az, ha esetleg analóg, vagy azonos esetben, egy másik vármegyében lévő járásbíróság a jelen indítványra okot adó ügyben eljár elsőfokú döntéssel egyező döntést hozott.
- [15] A fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. június 17.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró